Bezdomność a zameldowanie

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: niedziela, 25, wrzesień 2016 18:02
Grzegorz P. Kubalski
Odsłony: 16436

Do uznania danej osoby za bezdomną wymaga sprawdzenia, czy osoba ta faktycznie nie ma możliwości zamieszkania w lokalu, w którym jest zameldowana – nawet wówczas, gdy lokal ten jest oddalony od obecnego miejsca pobytu, a sama osoba zainteresowana nie wyraża woli powrotu do niego.

por. postanowienie NSA z 16 września 2016 r., sygn. I OW 119/16

Koszty świadczenia różnych usług z zakresu pomocy społecznej sprawiają, że do Naczelnego Sądu Administracyjnego często trafiają negatywne spory kompetencyjne między gminami. U ich podłoża leży zazwyczaj rozbieżność między miejscem zamieszkania, a miejscem zameldowania. Tak było również w przywołanej sprawie dotyczącej umieszczenia w domu samotnej matki.

Przyszła matka była zameldowana w jednej miejscowości u swojego ojca, który – tak na marginesie – był jednocześnie spokrewnioną rodziną zastępczą dla dotychczasowej trójki dzieci zainteresowanej.

Zamieszkiwała natomiast w innej miejscowości wraz z konkubentem. Zgodnie z właściwością miejscową dla tej właśnie miejscowości była zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy i korzystała ze świadczeń publicznych. Rodzice konkubenta zastrzegli jednak, że po urodzeniu dziecka będzie się musiała wyprowadzić.

Władze tej drugiej miejscowości wskazywały, że w ich ocenie opisana sytuacja powinna być kwalifikowana jako bezdomność ubiegającej się o dom samotnej matki, a to oznacza że o właściwości miejscowej będzie przesądzało ostatnie miejsce zameldowania. Oczywiście władze gminy właściwej ze względu na miejsce zameldowania z tym się nie zgadzały.

NSA przypomniał, że pojęcie osoby bezdomnej na użytek ustawy o pomocy społecznej, definiuje art. 6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z tym przepisem osobą bezdomną jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Oznacza to, że podstawową przesłanką bezdomności jest niezamieszkiwanie w lokalu mieszkalnym. Dla uznania danej osoby za bezdomną oprócz powyższego warunku niezbędne jest także, aby osoba ta nie była nigdzie zameldowana na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności albo by nie miała obiektywnych możliwości zamieszkania w lokalu, w którym jest zameldowana na pobyt stały.

W stanie faktycznym leżącym u podstaw przywołanego postanowienia nie zachodził żaden z wymienionych przypadków. Jeśli nawet przyjąć, że obecnie wnioskodawczyni nie przebywa w lokalu mieszkalnym, to choć nie jest zainteresowana powrotem do miejscowości, w której jest zameldowana, ro nie oznacza, że rzeczywiście nie ma możliwości zamieszkania w lokalu, w którym jest zameldowana. Jeśli jednak nie jest osobą bezdomną, to ustalenie właściwości organów następuje wg miejsca zamieszkania.

Phoca PDF